

Odprto pismo Združenja psihiatrov

Združenje psihiatrov pri Slovenskem zdravniškem društvu izjavlja, da je psihoterapija metoda zdravljenja, za izvajanje katere so izjemnega pomena diagnostična znanja in poznavanje psihopatologije ter postavljanje ustreznih indikacij. Izobrazba za izvajanje te metode zdravljenja znotraj zdravstva mora biti zato pridobljena znotraj že ustaljenih izobraževalnih poti v okviru zdravstvenega sistema, kar pomeni, da je potrebna predhodna akademska izobrazba osnovnih zdravstvenih poklicev, ki je nadgrajena s programom specializacije, ki poteka v kliničnem okolju (tj. v klinikah in ambulantah, ki so opredeljene kot učne ustanove s strani ZZS in MZ). Le na ta način je omogočeno pridobivanje ustreznih izkušenj, znanj in kompetenc. Naše klinično delo obsega bistveno več od samega psihoterapevtskega zdravljenja, saj zajema celostno diagnostiko kot tudi druge oblike zdravljenja. Vse to poteka v sodelovanju s člani tima in strokovnjaki iz drugih področij, tudi širšega okolja. Absolutno podpiramo in menimo, da je nujna ureditev področja duševnega zdravja, vsekakor tudi z zakonom, ki bi urejal nudenje pomoči ljudem v duševni stiski izven zdravstva, nikakor pa ne z zakonom v predlagani obliki. Ta namreč v resnici posega v obstoječi sistem, ga ruši in nevarno niža standarde obravnave posameznikov s težavami v duševnem zdravju. Kot zdravstveni delavci smo v skrbi za paciente zavezani k upoštevanju 11. člena ZPacP, ki opredeljuje pravice do primerne, kakovostne in varne zdravstvene obravnave v skladu z medicinsko stroko. K upoštevanju tega člena nas zavezuje tudi 51. člen Ustave. Poleg tega smo zdravstveni delavci jasno zavezani upoštevanju in sledenju svetovnim strokovnim kliničnim smernicam, ki jasno postavljajo kriterije za varno, strokovno in kakovostno obravnavo. Iz tega razloga jasno nasprotujemo potrditvi Zakona o psihoterapevtski dejavnosti in opozarjamo na nevarnosti in pasti, ki jih takšna opredelitev prinaša za paciente, saj za zdravstvene delavce opredeli ljudi s teoretičnim znanjem brez ustreznih kliničnih izkušenj in pripravištva v zdravstvenem sistemu. Obenem vse vključene v psihoterapijo opredeli kot paciente. Na ta način vsebino zakona razumemo kot rušenja ustrezne skrbi za duševno zdravje znotraj zdravstva in hkrati psihiatrizacijo družbe. Podpiramo in želimo si zakona, ki bi jasno opredelil področje svetovanja izven zdravstva za ljudi v duševnih stiskah, kjer bi bilo ustrezno opredeljeno, kdo je ustrezno usposobljen in kateri so finančni viri, s katerimi bi ljudem omogočili večjo in ustrezno dostopnost ter hkrati tudi preventivno delovanje v smislu preprečevanja večjih težav v psihičnem zdravju.

Ljubljana, 14.11.2025

Prof. dr. Peter Pregelj,

predsednik združenja psihiatrov pri SZD